

ДЕФІНІЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО РІШЕННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Д. А. ЖУКОВА

(Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»)

Анотація. *Мета статті* полягає в дослідженні підходів до розуміння понять рішення, вибору, стратегічного рішення та стратегічного вибору, ідентифікації характеристик і параметрів, притаманних цим термінам, та формулюванні визначень, що відображали б дистинкцію стратегічного рішення та вибору. **Методика дослідження.** *Вирішення поставлених у статті завдань* здійснено за допомогою таких загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналізу, узагальнення, індукції, абстрагування та конкретизації. **Результати.** *Досліджено* підходи до визначення понять рішення, вибору, стратегічного рішення та стратегічного вибору у працях зарубіжних і вітчизняних науковців, основних параметрів та характеристик цих категорій, наведено спільні елементи й відмінності. Розроблено авторське визначення термінів стратегічного рішення та стратегічного вибору, що, на відміну від існуючих, конкретизують ці поняття й розмежовують можливості їх застосування. **Практична значущість результатів дослідження.** *У статті виведено визначення стратегічного рішення та стратегічного вибору, що надасть змогу поліпшити розуміння теоретичних положень стратегічного управління практиками та зміцнить фундамент подальших досліджень в цій сфері. Основні наукові положення статті можна використовувати під час розробки та практичного застосування методів стратегічного управління.*

Ключові слова: рішення, вибір, стратегічне рішення, стратегічний вибір, стратегічне управління, альтернатива.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах господарювання вітчизняні підприємства знаходяться під впливом турбулентного зовнішнього середовища, напруженої економічної ситуації у країні, зростаючим тиском із боку іноземних конкурентів та необхідності швидкої реакції на зміни. З іншого боку, визначення оптимального довготермінового курсу дій та коректного стратегічного горизонту набуває все більшої ваги, адже визначає цілі й характер діяльності підприємства на значний проміжок часу, тим самим обумовлюючи його майбутній стан і перспективи.

За таких умов прийняття стратегічних рішень та здійснення стратегічного вибору мають слугувати центральними елементами стратегічного управління підприємствами й формувати надійну основу для їх успішної діяльності. Для цього управлінням, або особам, які приймають рішення, як ніколи потрібні

практичні методи для прийняття рішень і здійснення вибору, що засновані на актуальних для вітчизняних підприємств теоретичних положеннях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основу для досліджень стратегічного вибору становлять праці засновників та найбільш видатних розробників стратегічного менеджменту – І. Ансоффа, Д. Аакера, М. Портера, Г. Мінцберга, К. Шапіро, Г. Хемела, А. Файоля, К. Прахалада та ін. Проблема стратегічного вибору підприємств присвячено роботи таких учених, як А. В. Вороніна, А. О. Касич, В. І. Отенко, О. В. Олійник, А. А. Терехух, Є. П. Єрмічевата. Слід зауважити, що праці вітчизняних науковців присвячено не тільки розгляду основних сучасних положень стратегічного управління щодо рішень та вибору, а й адаптації зарубіжних концепцій до реалій економіки України. Проте деякі теоретичні аспекти є недостатньо освітленими в дослідженнях. Одним із таких питань є дистинкція

понять стратегічного рішення та стратегічного вибору, підходи до розуміння яких потребують більшої точності й розмежування.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є: дослідження підходів до розуміння понять стратегічного рішення та стратегічного вибору; визначення основних характеристик понять і розробка авторського підходу до їх визначення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сутнісна наповненість визначень стратегічного рішення та стратегічного вибору часто ототожнюється в дослідженнях зі стратегічного менеджменту. Відсутність чіткого розмежування понять призводить до теоретичної невизначеності й може нашкодити у процесі розробки та модифікації методів стратегічного управління. Наприклад, як зазначають сучасні науковці, сутність розробки стратегії полягає у здійсненні виборів [1]. У свою чергу, як наголошує В. І. Отенко, стратегічний вибір є ключовим елементом процесу прийняття стратегічного рішення [2]. К. В. Гнедіна, Я. М. Ірха стверджують, що процес прийняття стратегічного рішення передбачає вибір певної альтернативи з великої кількості можливих варіантів вибору [3]. І. С. Фоломкина визначає стратегічні рішення як результат вибору суб'єктом управління варіанта дій, спрямованих на вирішення визначених стратегічних завдань підприємства в існуючій чи прогнозованій на майбутнє ситуації [4]. Отже, маємо такі варіанти співвідношення понять:

- вибір – елемент рішення;
- прийняття рішення передбачає вибір;
- рішення – це результат вибору.

Не можна не погодитись, що основною причиною неоднозначного трактування поняття «рішення» є те, що в це поняття вкладається зміст, який відповідає конкретному напрямку досліджень [5], що може призвести до відсутності чіткого розуміння практиками теоретичних положень під час пошуку та імплементації відповідних практичних методів.

Дослідимо детальніше поняття «рішення». Як зазначають І. В. Кривов'язюк, А. І. Пяхольчук та А. А. Терехух, це поняття може розумітися як «вибір варіанта», «вибір дії», «результат вибору», «акт», «результат» [6–7]. О. Н. Євтушенко [8] висвітлює такі типи визна-

чень рішення: процес [9], акт вибору з декількох альтернатив або результат вибору [10–11], спонування до дії і як один із видів розумової праці [12], вольовий акт [13]. Він також наголошує, що незалежно від змісту, рішення є одним із видів розумової діяльності й виявом волі людини [8] та має такі характерні ознаки:

- можливість вибору альтернативи (якщо відсутня альтернатива, відсутня можливість вибору та рішення);
- наявність мети (автор наголошує, що безцільний вибір не є рішенням);
- необхідність вольового акту особи, яка приймає рішення.

Можна зробити висновок, що автор або ототожнює поняття вибору та рішення, або розглядає їх у тісному взаємозв'язку.

Як зазначає О. В. Олійник, альтернативність, тобто наявність кількох можливих варіантів вирішення проблеми, є принциповою передумовою для виникнення потреби в рішенні [14]. Тобто під час прийняття рішення йде мова про вибір варіанта для вирішення певного завдання або проблеми. Автор розвиває думку, зазначаючи перелік атрибутів, що визначають процес прийняття рішень [14]:

- альтернативи рішень;
- параметри рішень, під якими розуміють умови, що слід урахувати під час прийняття рішення (наприклад, вплив зовнішнього середовища або стан внутрішнього);
- цільові установки, або мета, якої необхідно досягти під час прийняття рішення за певних умов;
- фактори цілі, що можуть вплинути на досягнення цілей.

У вчених існує певний консенсус із приводу основних атрибутів, що визначають рішення. Цікавим є те, що рішення або його варіанти формуються за певних умов, тобто за конкретного стану подій можна прийняти певне рішення, що за інших умов не матиме сенсу. Іншим важливим фактором є мета прийняття рішення та ціленаправлена дія особи, яка приймає рішення.

Що відрізняє стратегічні рішення? Їх визначають такі характеристики [15]:

- організаційний обсяг рішення має бути ширшим за окремих підрозділ або операційну одиницю;
- вплив від упровадження рішення матиме наслідки на період часу, що перевищує бюджетний цикл підприємства;

- таке рішення задає напрям або впливає на інші операційні або тактичні рішення;
- стратегічне рішення може підтримувати або навіть стати основою для загальних стратегій підприємства.

Ефективні стратегічні рішення управлінців слугують як фундамент успішного стратегічного управління, особливо в мінливому й непередбачуваному зовнішньому середовищі [16].

Як зазначають А. В. Вороніна та О. В. Копил, у загальному вигляді під стратегічними рішеннями маються на увазі рішення, які серйозно впливають на реалізацію поставлених цілей і наслідки яких вкрай важко або неможливо виправити [17]. Такі рішення є основою для розробки напряму розвитку підприємства, а також визначають його майбутній стан і стійкість.

Стратегічні рішення матимуть вплив на підприємство загалом, а їх предметом можуть бути різні сфери його діяльності. Наприклад, В. А. Бойчук, О. В. Проскурович зазначають, що стратегічні рішення стосуються «вибору основних напрямів діяльності, освоєння нових ринків, технологій, продуктів, формулювання та впровадження нових стратегій, які піднімуть підприємство на конкурентний рівень діяльності, виробництва» [18]. Необхідно зауважити, що таке розуміння рішень знов видається дуже близьким за сутністю до вибору.

Немає єдиної думки і стосовно визначення поняття вибору. Так, В. І. Отенко наводить такі трактовки вибору [19]:

- те, з чого можна обрати;
- те, що обрано;
- процедура обирання.

Є. П. Єрмічева під час визначення стратегічного вибору в системі стратегічного управління наводить подвійне тлумачення терміна – як процес формування стратегії або як результат цього процесу, тобто набір стратегічних рішень, що приймаються та реалізуються [20]. Р. В. Папка стверджує, що «зробити стратегічний вибір означає об'єднати бізнес-рішення і конкурентні дії в єдине ціле» [21].

Стратегічний вибір можна визначити як комбінацію наміру, аналізу й наявних альтернатив. Він може бути процесом, за допомогою якого приймається рішення щодо вибору певної альтернативи [22].

А. О. Касич наголошує, що підприємства здійснюють вибір у різноманітних координа-

тах: місія та цілі, набір продукції та ринків, технологічні характеристики та кадровий потенціал, організаційна структура та управлінські системи [23]. Тобто вибір, що робить підприємство, не тільки стосується організації загалом, але і стає фундаментом для формування стратегії та майбутнього стану підприємства. У такому вигляді визначення вибору можна ототожнити із прийняттям стратегічного рішення.

Слід зауважити, що, на відміну від рішення, визначення вибору є більш широким. Якщо перефразувати наведений лист трактувань, то вибір є сукупністю можливостей, результатом обрання або певним процесом, тоді як рішення є більш націленим актом, видом праці, результатом. Стратегічний вибір у широкому сенсі ототожнюється з вибором стратегії, тоді як стратегічне рішення не обов'язково лежить в основі формування або модифікації стратегії – навпаки, воно продиктоване існуючим стратегічним напрямом.

Загалом, бачення стратегічного вибору як процесу, процедури вбачається найбільш логічним. У такому вигляді поняття стратегічного вибору є окремим від поняття стратегічного рішення та слугує фреймом під час формування стратегії. При цьому у процесі стратегічного вибору може виникати необхідність у прийнятті стратегічних рішень. Ця потреба також матиме місце й поза межами процесу стратегічного вибору, адже буде викликана стратегічними змінами оточення або фундаментальними зрушеннями ситуації на ринку або в економіці.

За результатами аналізу пропонується така авторська трактовка понять стратегічного рішення та стратегічного вибору:

Стратегічне рішення – дія, що орієнтована на довгострокову перспективу й реалізацію стратегічної мети підприємства, обумовлена поточним станом та умовами зовнішнього середовища, визначає та впливає на ключові аспекти діяльності підприємства та в разі реалізації призводить до значних стратегічних змін, результати яких є не виправними.

Стратегічний вибір – процес вибору або модифікації стратегії, що має довгострокові наслідки та є одним з основних етапів формування стратегії й визначення стратегічного напряму підприємства для прийняття подальших стратегічних рішень.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Не дивлячись на багато отожднень між поняттями вибору й рішення та взаємозв'язок цих понять, існує певна відмінність не тільки у тлумаченні цих категорій, але й у логічному трактуванні, виходячи з розуміння процесу стратегічного управління загалом. Розмежування понять стратегічного рішення та стратегічного вибору означає можливість більш точно визначити теоретичні основи для розробки методів і практичного інструментарію стратегічного управління підприємствами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Markides C. **How to make better strategic decisions** [Електронний ресурс] / С. Markides, R. Morris ; London Business School. – 2016. – Режим доступу: <https://www.london.edu/faculty-and-research/lbsr/competitive-strategies> (дата звернення: 15.07.2018). – Назва з екрана.
2. Отенко В. І. Формування концепції стратегічного вибору підприємства / В. І. Отенко // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : зб. наук. пр. ; Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2010. – № 691. – С. 374–381.
3. Гнедіна К. В. Метод аналізу ієрархій при прийнятті стратегічних управлінських рішень на підприємстві: переваги застосування / К. В. Гнедіна, Я. М. Ірха // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : III Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2017 р.) : тези доповідей. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – С. 108–110.
4. Фоломкіна І. С. Особливості прийняття стратегічних рішень в умовах ризику та невизначеності / І. С. Фоломкіна // Економіка та управління національним господарством. – 2013. – № 4 (24). – С. 481–486.
5. Цюцюра С. В. Теоретичні основи та сутність управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень / С. В. Цюцюра, О. В. Криворучко, М. І. Цюцюра // Управління розвитком складних систем. – 2012. – Вип. 9. – С. 50–58.
6. Кривов'язюк І. В. Процес прийняття господарських рішень та його вплив на ефективність діяльності підприємства [Електронний ресурс] / І. В. Кривов'язюк, А. І. Пахольчук // Ефективна економіка. – 2013. – № 4. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_4_47 (дата звернення: 1.12.2018). – Назва з екрана.
7. Теребух А. А. Господарські рішення на машинобудівних підприємствах: прийняття, оцінювання та моделювання : монографія / А. А. Теребух. – Львів : Львівський державний інститут новітніх технологій та управління імені В'ячеслава Чорновола, 2010. – 244 с.
8. Євтушенко О. Н. Управлінські рішення: сутність та характерні риси / О. Н. Євтушенко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Державне управління. – 2014. – Т. 239, Вип. 237. – С. 47–51.
9. Карданская Н. А. Основы принятия управленческих решений / Н. А. Карданская. – Москва : Русская Деловая Литература, 1998. – 288 с.
10. Смирнов Э. А. Разработка управленческого решения / Э. А. Смирнов. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 271 с.
11. Шегда А. В. Менеджмент : навч. посіб. / А. В. Шегда. – Київ : «Знання», 2002. – 583 с.
12. Мала Н. Т. Мистецтво прийняття управлінського рішення / Н. Т. Мала, І. С. Проник // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – Вип. 20.14. – С. 345–351.
13. Мірошниченко Ю. Р. Організаційно-правові засади підготовки та прийняття державно-політичних рішень / Ю. Р. Мірошниченко. – Харків : Фактор, 2004. – 224 с.

14. Олійник О. В. Реалізація економічного аналізу як професійної діяльності: роль в системі управління / О. В. Олійник // Вісник ЖДТУ. Сер. : Економічні науки. – 2010. – № 2 (52). – С. 42–46.
15. Probst J. **An Organizational Culture for Strategic Decisions** [Електронний ресурс] / J. Probst; IBM.Big Data and Analytics Hub. – 2014. – Режим доступу: <https://www.ibmbigdatahub.com/blog/organizational-culture-strategic-decisions> (дата звернення: 15.07.2018). – Назва з екрана.
16. Hitt M. A. Business ethics, strategic decision making, and firm performance / M. A. Hitt, J. D. Collins // *Business Horizons*. – 2007. – № 50. – P. 353–357.
17. Вороніна А. В. Прийняття стратегічних рішень в умовах невизначеності та ризику / А. В. Вороніна, О. В. Копил // Молодий вчений. – 2016. – № 1(1). – С. 35–39.
18. Бойчук В. А. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень / В. А. Бойчук, О. В. Проскурів // Інноваційна економіка. – 2013. – № 8 (46). – С. 224–228.
19. Отенко В. І. Стратегічний вибір підприємства та його реалізація : монографія / В. І. Отенко. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 336 с.
20. Ермичева Е. П. Стратегический выбор как ключевой этап стратегического менеджмента / Е. П. Ермичева // Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. – 2008. – № 3 (22). – С. 47–50.
21. Папка Р. В. Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в управлінні зовнішньоторговельними операціями [Електронний ресурс] / Р. В. Папка ; Сайт Руснаука. – 2015. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/29_PMN_2015/Economics/2_199266.doc.htm (дата звернення: 15.07.2018). – Назва з екрана.
22. Definition: Strategic Choice [Електронний ресурс] // Mbaskool: **Management Dictionary**. – Режим доступу: <https://www.mbaskool.com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/16694-strategic-choice.html> (дата звернення: 15.07.2018). – Назва з екрана.
23. Касич А. О. Втілення концепції стратегічного управління в практику вітчизняних підприємств / А. О. Касич // Бізнес-Інформ. – 2014. – № 11. – С. 290–294.

REFERENCES

1. Markides, C. & Morris, R. (2016). *How to make better strategic decisions*, Retrieved from <https://www.london.edu/faculty-and-research/lbsr/competitive-strategies> [in English].
2. Otenko, V. I. (2010) Formuvannya kontseptsii stratehichnoho vyboru pidpriemstva [Formation of the concept of a strategic choice of the enterprise] *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku* [Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Development and Development Issues], 691, 374–381 [in Ukrainian].
3. Hnedina, K. V. & Irkha, Ya. M. (2017). Metod analizu iierarkhii pry pryiniatti stratehichnykh upravlynskykh rishen na pidpriemstvi: perevahy zastosuvannia [Method of analysis of hierarchies in making strategic management decisions at the enterprise: advantages of application] *Bukhhalterskyi oblik, opodatkuvannia, analiz i audyt: suchasny stan, problemy ta perspektyvy rozvytku : III Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia* [3rd International academical-practical conference “Accounting, taxation, analysis and audit: current state, issues and opportunities for development”]. Chernihiv: ChNTU, pp. 108–110 [in Ukrainian].
4. Folomkina, I. S. (2013). Osoblyvosti pryiniattia stratehichnykh rishen v umovakh ryzyku ta nevyznachennosti [Features of making strategic decisions in terms of risk and uncertainty] *Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom – National economy management and economics*, 4 (24), 481–486 [in Ukrainian].
5. Tsiutsiura, S. V., Kryvoruchko, O. V. & Tsiutsiura, M. I. (2012). Teoretychni osnovy ta sut-

- nist upravlinskykh rishen. Modeli pryiniattia upravlinskykh rishen [Theoretical foundations and essence of managerial decisions. Models of making managerial decisions] *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system – Managing the development of complex systems*, 9, 50–58 [in Ukrainian].
6. Kryvoviazuk, I. V. & Pakholchuk, A. I. (2013). Protses pryiniattia hospodarskykh rishen ta yoho vplyv na efektyvnist diialnosti pidpriemstva [The process of business decision making and its impact on the efficiency of the enterprise] *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 4, Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_4_47 (accessed 1 December 2018) [in Ukrainian].
 7. Terebukh, A. A. (2010). *Hospodarski rishennia na mashynobudivnykh pidpriemstvakh: pryiniattia, otsiniuvannia ta modeliuvannia [Business decisions in machine-building enterprises: decision-making, assessing and modeling]*, Lviv : Lvivskiy derzhavnyi instytut novitnikh tekhnologii ta upravlinnia imeni Viacheslava Chornovola, 244 p. [in Ukrainian].
 8. Yevtushenko, O. N. (2014). Upravlinski rishe-nnia: sutnist ta kharakterni rysy [Management decisions: essence and characteristics]. *Naukovi pratsi Chornomorsko hoderzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu "Kyievo-Mohylianska akademiia"*, 237, 47–51 [in Ukrainian].
 9. Kardanskaya, N. A. (1998). *Osnovy prinyatiya upravlencheskih reshenij [Basis of managerial decision-making]*. Moscow : Russkaya Delovaya Literatura, 288 [in Russian].
 10. Smirnov, E. A. (2001). *Razrabotka upravlencheskogo resheniya [Development of managerial decision]*. Moscow : YuNITI-DANA, 271 [in Russian].
 11. Shehda, A. V. (2002). *Menedzhment [Management]*. Kyiv : Znannia, 583 [in Ukrainian].
 12. Mala, N. T. & Pronyk, I. S. (2010). Mystetstvo pryiniattia upravlinskoho rishennia [Art of management of the decision] *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika"*, 20.14, 345–351 [in Ukrainian].
 13. Miroshnychenko, Yu. R. (2004). *Orhanizatsiino-pravovi zasady ypidhotovky ta pryiniattia derzhavno-politychnykh rishen [Organizational and legal basis of preparation and making governmental and political decisions]*. Kharkiv : Faktor, 224 [in Ukrainian].
 14. Oliinyk, O. V. (2010). Realizatsiia ekonomichnoho analizu yak profesiinoi diialnosti: rol v systemi upravlinnia [Realization of economic analysis as a professional activity: the role in the system of management] *VisnykZhDTU. Ekonomichni nauky*, 2 (52), 42–46 [in Ukrainian].
 15. Probst, J. *An Organizational Culture for Strategic Decisions*. Retrieved from <https://www.ibmdatahub.com/blog/organizational-culture-strategic-decisions> (accessed 1 December 2018) [in English].
 16. Hitt, M. A. & Collins, J. D. (2007). Business ethics, strategic decision making, and firm performance. *Business Horizons*, 50, 353–357 [in English].
 17. Voronina, A. V. & Kopyl, O. V. (2016). Pryiniattia stratehichnykh rishen v umovakh nevyz-nachenosti ta ryzyku [Strategic decision making under conditions of uncertainty and risk]. *Molodyi vchenyi*, 1(1), 35–39 [in Ukrainian].
 18. Boichuk, V. A. & Proskurovych, O. V. (2013). Metody pryiniattia stratehichnykh uprav-linskykh rishen [Methods of making strategic management decisions] *Innovatsiina ekonomika*, 8 (46), 224–228 [in Ukrainian].
 19. Otenko, V. I. (2010). *Stratehichnyi vybir pid-priemstva ta yoho realizatsiia [Strategic choice of the enterprise and its implementation]*. – Kharkiv : VD "INZHEK", 336 [in Ukrainian].
 20. Ermicheva, E. P. (2008). Strategicheskij vybor kak kljuchevoj jetap strategicheskogo menedzhmenta [Strategic Choice as a Key Stage of Strategic Management]. *Vestnik Saratovskogo sudarstvennogo social'no-ekonomicheskogo universiteta*, 3 (22), 47–50 [in Ukrainian].
 21. Papka, R. V. *Rozrobka ta realizatsiia stratehii rozvytku pidpriemstva v upravlinni zovnishno-torhovelny my operatsiiny [Development and*

implementation of the strategy of enterprise development in the management of foreign trade operations]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/29_PMN_2015/Economics/2_199266.doc.htm (accessed 1 December 2018) [in Ukrainian]

22. *Definition: Strategic Choice*. <https://www.mbaskool.com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/16694-strategic-choice.html>. Retrieved from <https://www.mbaskool.com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/16694-strategic-choice.html>.

[com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/16694-strategic-choice.html](https://www.mbaskool.com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/16694-strategic-choice.html) (accessed 1 December 2018) [in English].

23. Kasych, A. O. (2014) *Vtillennia kontsept-sii stratehichnoho upravlinnia v praktyku vitchyznianskykh pidpryemstv* [Implementation of the concept of strategic management in the practice of domestic enterprises]. *Biznes-Form*, 11, 290–294 [in Ukrainian].

Д. А. Жукова (Харьковский гуманитарный университет «Народная украинская академия»). **Дефиниции стратегического решения и стратегического выбора в стратегическом управлении предприятием.**

Аннотация. Цель статьи заключается в исследовании подходов к пониманию понятий решения, выбора, стратегического решения и стратегического выбора, идентификации характеристик и параметров, присущих этим терминам, и формулировании определений, которые отображали бы различие стратегического решения и выбора. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье заданий осуществлено с помощью таких общенаучных и специальных методов исследования: анализа, обобщения, индукции, абстрагирования и конкретизации. **Результаты.** Исследованы подходы к определению понятий решения, выбора, стратегического решения и стратегического выбора в работах зарубежных и отечественных ученых, основных параметров и характеристик этих категорий, приведены общие элементы и различия. Разработано авторское определение терминов стратегического решения и стратегического выбора, которые, в отличие от существующих, конкретизируют эти понятия и разграничивают возможности их использования. **Практическая значимость результатов исследования.** В статье разработаны понятия стратегического решения и стратегического выбора, что позволит улучшить понимание теоретических положений стратегического управления практиками и укрепит фундамент дальнейших исследований в этой сфере. Основные научные положения статьи можно использовать при разработке и практическом применении методов стратегического управления.

Ключевые слова: решение, выбор, стратегическое решение, стратегический выбор, стратегическое управление, альтернатива.

D. Zhukova (Kharkiv Humanitarian University "People's Ukrainian Academy"). **Definitions of strategic decision and strategic choice within strategic management of the enterprise.**

Annotation. Purpose. The article is dedicated to research of approaches to conceptions of terms of decision, choice, strategic decision, strategic choice, identification of characteristics and parameters inherent to these terms and development of definitions, which would reflect differences between strategic decision and choice. **Methodology of research.** The objectives of the article implemented by using the following general and specific research methods: analysis, generalization, induction, abstraction, and specification. **Findings.** The following concepts were investigated: approaches to definition of terminology of decision, choice, strategic decision, and strategic choice in papers of foreign and domestic scientists, main parameters and characteristics of these categories; commonalities and distinctions are introduced. Original definition of concepts of strategic decision and strategic choice is developed; the developed definitions are distinctive from analogies, as the concepts are specified and the areas of their possible application are distinguished. **Practical value.** The article introduces original definitions of strategic decision and strategic choice, which will allow to improve perception of theoretical concepts of strategic management by practitioners and will strengthen the basis of further research in this area. Main academic provisions of the article can be leveraged during development and practical application of strategic management methods.

Keywords: decision, choice, strategic decision, strategic choice, strategic management, alternative.